

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1216/2019
14.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душан Жигић, адвокат из ..., против туженог „Бачка“ ДОО Чонопља из Чонопље, коју заступа Драган Зарић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против делимичне пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1792/18 од 04.10.2018. године, у седници одржаној 14.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против делимичне пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1792/18 од 04.10.2018. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Делимичном пресудом Основног суда у Сомбору П1 527/17 од 27.03.2018. године, одлучено је да се тужбени захтев тужиоца у делу за поништај решења о отказу уговора о раду број .. од 05.06.2017. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду број .. од 06.03.2017. године и којим је тужиоцу престао радни однос 05.06.2017. године, због економских и технолошких промена и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад на радно место које одговара врсти и степену његове стручне спреме и стеченим радним способностима усвојен, док ће у преосталом делу тужбеног захтева, као и за трошкове парничног поступка суд одучити након правноснажности делимичне пресуде, коначном пресудом.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1792/18 од 04.10.2018. године, преиначена је првостепена делимична пресуда и одбијен захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду број .. од 05.06.2017. године (којим се тужиоцу отказује уговор о раду број .. од 06.03.2017. године и којим је тужиоцу престао радни однос 05.06.2017. године, због економских и технолошких промена) и захтев за враћање на рад код туженог, на радном месту које одговара врсти и степену његове стручне спреме и стеченим радним способностима.

Против правноснажне другостепене пресуде ревизију је благовремено изјавио тужилац, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 18/20), Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је по занимању пољопривредни механичар са завршеним трећим степеном стручне спреме и дана 27.06.2016. године враћен је на рад код туженог по правноснажној судској пресуди. Решењем туженог од 05.06.2017. године тужиоцу је престао радни због економских и технолошких промена, након укидања радног места на које је био распоређен. Наиме, због смањења укупних обрадивих површина пољопривредног земљишта које је у власништву Друштва, дошло је до потребе за рационализацијом послова код туженог, што је имало за последицу технолошке, економске и организационе промене. Из наведених разлога тужени је 10.02.2017. године донео Правилник о организацији и систематизацији послова и у оквиру организационог дела ... службе предвидео је радно место "радник ... службе". У складу са правилником, тужени је 06.03.2017. године доставио тужиоцу понуду и образложење понуде за закључење новог уговора о раду, коју је тужилац прихватио и био распоређен на наведено радно место. Изменом Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова од 28.05.2017. године, тужени је укинуо радно место радник ... службе, на којем је тужилац био запослен и донео одлуку од 05.06.2017. године да се четири извршиоца на том радном месту, међу којима је и тужилац, прогласе вишком и откажу уговори о раду.

С обзиром на овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је оценио да је захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду основан, јер код туженог није дошло до технолошких, економских или организационих промена које су довеле до престанка потребе за обављањем послова ... службе, нити до смањења обима ових послова. Наведено произлази из тога што је тужени за обављање послова из своје делатности ангажовао запослене из другог привредног друштва, у коме је на месту директора исто лице као и код туженог. По оцени првостепеног суда послодавац није имао потребу да укине радно место тужиоца доношењем унутрашњег акта о систематизацији послова, јер исти и даље постоје.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца из разлога што суд није овлашћен да преиспитује оправданост измена општих аката послодавца, који се односе на организацију рада. Такође, решење о отказу је законито с обзиром да у конкретној ситуацији тужилац није доказао да је тужени злоупотребио законско овлашћење на штету тужиоца, односно да су запослени из другог привредног друштва код туженог радно ангажовани на неодређено време на истим или сличним пословима које је обављао тужилац.

Полазећи од наведеног, другостепени суд је правилно оценио да је побијано решење о отказу уговора о раду законито, а за свој закључак је дао јасне и потпуне разлоге, које као правилне у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Супротно наводима ревизије, приликом доношења побијане пресуде није погрешно примењено материјално право, а другостепени суд је правилно оценио да суд није овлашћен да преиспитује оправданост измене општих аката послодавца који се односе на организацију рада послодавца и систематизацију радних места, због околности које утичу на пословање.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то, ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањеног обима посла.

Тужиоцу је отказан уговор о раду у законом прописаној процедури. Изменом Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова од 28.05.2017. године укинута је радно место „радник ... службе“, на којем је тужилац био запослен и у складу са тим је тужени донео одлуку од 05.06.2017. године да се четири извршиоца на том радном месту, међу којима је и тужилац, прогласе организационим вишком, те да им се услед немогућности да им се обезбеди обављање других послова, отказује уговор о раду, уз исплату отпремнине коју је тужилац примио. Како је престала потреба за радом тужиоца услед организационих промена код туженог, то је образован отказни разлог из члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, због чега је побијано решење законито, како је то правилно закључио другостепени суд.

Без утицаја су наводи ревизије да тужени и даље има велику површину обрадивог земљишта, али да се исто обрађује ангажовањем радника другог правног лица. Наведено не утиче на правилност побијане одлуке, јер не доказује да су запослени из другог привредног друштва засновали радни однос на неодређено време код туженог, на пословима које је тужилац обављао, односно да је код туженог било упражњених радних места на које је у време доношења одлуке о отказу уговора о раду тужилац могао бити распоређен, што би могло бити од утицаја на правилност и законистост побијаног решења о отказу уговора о раду. Ово тим пре што код туженог није дошло до смањења броја извршилаца, већ до укидања радног места на ком је тужилац радио.

Како је неоснован тужбени захтев за поништај отказа уговора о раду, то је правилно одбијен и захтев тужиоца за враћање на рад, с обзиром на акцесорни карактер тог захтева.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

Одлуку којом су одбијени захтеви тужиоца и туженог за трошкове ревизијског поступка Врховни касациони суд је донео применом одредбе члана 165. ЗПП, с обзиром да тужилац није успео са ревизијом, а туженом, јер састав одговора на ревизију није нужен трошак у ревизијском поступку.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић